

โรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ

(Pyrexia of unknown origin/Fever of unknown origin/Fever cause)

โรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ เป็นกลุ่มอาการของผู้ป่วยที่มีไข้สูงเกิน 38 องศาเซลเซียส และหลังจากแพทย์ได้ซักประวัติ ตรวจร่างกายแล้วแพทย์ไม่สามารถวินิจฉัยหรืออธิบายสาเหตุของไข้ได้ โดยรายงานผู้ป่วยโรคไข้ไม่ทราบสาเหตุมีจำนวนมากเป็นลำดับที่ 2 รองจากโรคอุจจาระร่วง จากข้อมูลรายงานโรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 - 2558 (ค.ศ. 2006 - 2015) พบว่า อัตราป่วยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2557 แนวโน้มการเพิ่มขึ้นไม่มากเท่าอดีต รายงานผู้ป่วย ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 476,734 ราย อัตราป่วยเท่ากับ 728.65 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้เสียชีวิตมีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เสียชีวิต 1 ราย ในปี พ.ศ. 2558 (รูปที่ 1)

อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 1 กลุ่มอายุที่พบอัตราป่วยสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 2,720.80 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (1,684.01) และ 10 - 14 ปี (1,257.64) ตามลำดับ (รูปที่ 2) ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเด็กในปกครอง ร้อยละ 32.80 รองลงมา คือ กลุ่มนักเรียน (28.44) ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (18.73) รับจ้าง (13.76) และงานบ้าน (1.67) สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยมากที่สุด จากโรงพยาบาลชุมชน ร้อยละ 69.68 รองลงมา คือ โรงพยาบาลทั่วไป (14.31) โรงพยาบาลศูนย์ (7.50) เป็นผู้ป่วยนอก ร้อยละ 91.79 ผู้ป่วยใน (8.21) ผู้ป่วยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 30.32 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (69.68)

ข้อมูลที่ได้รับรายงาน พบว่า จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ระหว่างเดือน พฤษภาคม - พฤศจิกายน โดยในเดือน สิงหาคม พบผู้ป่วยจำนวนมากที่สุด 61,175 ราย ร้อยละ 12.83 และพบผู้ป่วยน้อยที่สุดในเดือนมกราคม 22,378 ราย (4.69) (รูปที่ 3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อัตราป่วยสูงสุด 1,077.24 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ ภาคเหนือ (774.8)

ภาคใต้ (568.88) และภาคกลาง (428.64) (รูปที่ 4) ทั้งนี้จังหวัดพังงามี อัตราป่วยสูงสุด 2,504.18 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ ศรีสะเกษ (2,282.47) อุบลราชธานี (1,765.75) บุรีรัมย์ (1,294.09) ขอนแก่น (1,023.62) และเชียงใหม่ (1,054.33) (รูปที่ 5)

สถานการณ์การระบาดของโรคไข้ไม่ทราบสาเหตุในปี พ.ศ. 2558 มีลักษณะแตกต่างจาก ปี พ.ศ. 2554 - 2557 คือ เดิมจะมีรายงานผู้ป่วยเพิ่มขึ้นในช่วงเดือน พฤษภาคม - กันยายน แต่ในปี พ.ศ. 2558 กลับมีรายงานผู้ป่วยเพิ่มขึ้นตั้งแต่พฤษภาคม - ธันวาคม จากการวิเคราะห์ข้อมูล รายงาน 506 ปี พ.ศ. 2558 พบว่า จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามรายเดือนของโรคไข้ไม่ทราบสาเหตุคล้ายคลึงกับโรคไข้เลือดออก (รูปที่ 6) ทำให้สงสัยได้ว่า จำนวนผู้ป่วยโรคไข้ไม่ทราบสาเหตุในช่วงปลายปี ส่วนหนึ่งอาจมีสาเหตุจากโรคไข้เลือดออก เพื่อให้ทราบขนาดปัญหาที่ชัดเจนและข้อมูลในระบบเฝ้าระวังมีความถูกต้องมากขึ้น จึงควรมีการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพิ่มเติมเพื่อค้นหาสาเหตุโดยเฉพาะการตรวจเพื่อวินิจฉัยการติดเชื้อไข้เลือดออก

ผู้เรียบเรียง

นวลนภา สวสส

บรรณาธิการวิชาการ

พญ.วรรณภา หาญเขาวรรกุล

Fig.1

Reported cases of pyrexia per 100,000 population and case fatality rate by year, Thailand, 2006 - 2015

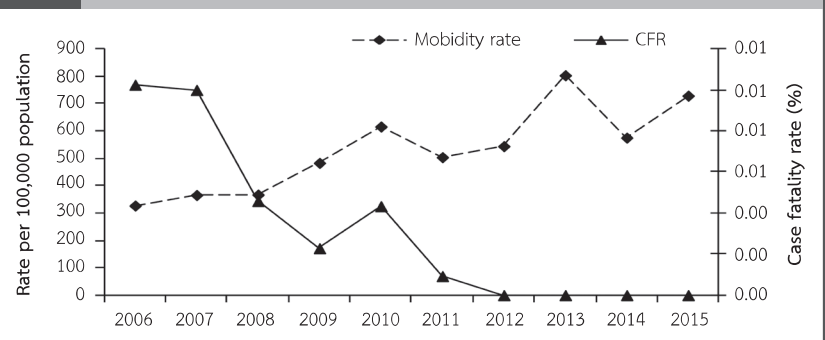

Fig.2

Reported cases of pyrexia by age - group, Thailand, 2011 - 2015

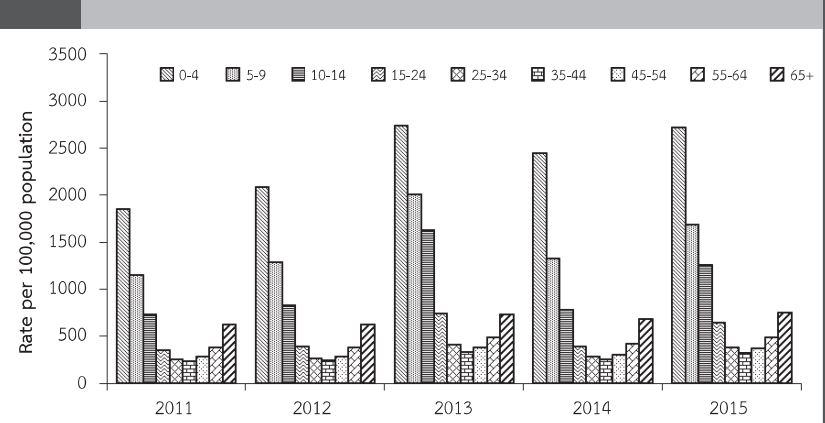

Fig.3 Reported cases of pyrexia by month, Thailand, 2011 - 2015

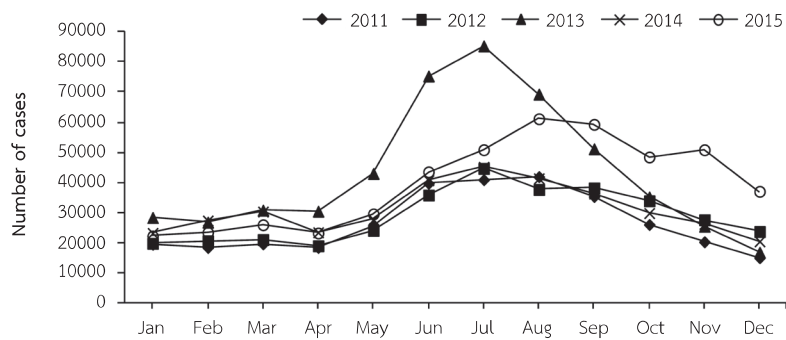

Fig.4 Reported cases of pyrexia per 100,000 population by region, Thailand, 2011 - 2015

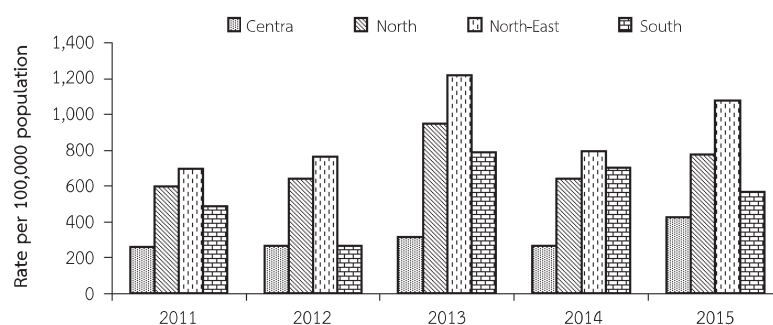
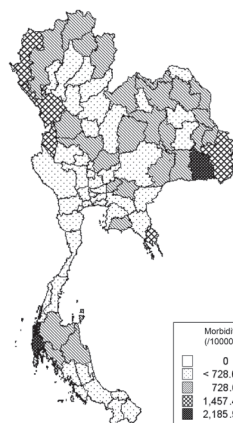

Fig.5 Reported cases of pyrexia of unknown origin per 100,000 population by province, Thailand, 2015

Top Ten Leading Rate

1.	Narathiwat	104.37
2.	Mae Hong Son	13.79
3.	Bungkan	13.35
4.	Chiang Mai	7.4
5.	Nakhon Si Thammarat	7.35
6.	Chiang Rai	6.68
7.	Pattani	6.23
8.	Chanthaburi	5.29
9.	Phetchaburi	5.04
10.	Lamphun	4.93

Morbidity rate (/100000 pop.)	Number of provinces
0	(0)
< 728.65	(44)
728.65 - 1,457.3	(27)
1,457.4 - 2,185.95	(4)
2,185.96 +	(2)

Fig.6 Reported cases of pyrexia of unknown origin and some related diseases by month, Thailand, 2015

